

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Iudiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos &
Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

4. Anim[a]e hominis, in corpore, miseria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45701

tam ipsam à lachrymis inchoat. *Et ego natus accepi communem* Sapi. 7. 3.
aërem, ait ille, & in similiter factam decidi terram, & primam vocem
similem omnibus emisi plorans. Nimirum infantibus rationis adhuc
 usu destituti vel natura præfagit, in quas miseras nascantur.
 Quod parvuli sentiunt, adultiores intelligunt. Hominem, siqui-
 dem ex utero materni velut ergastulo in hunc orbem egressum,
 nuda nudum excipit humus, quam, Deus bone, pusillum, quàm
 tenerum, quàm infirmum, non ambulare, immò nec reperere gna-
 ram. Qui vix dum è carceris illius tenebris in hanc lucem pro-
 ductus, tamquam reus conijcitur in fasciarum vincula, quibus,
 manus pedesq; devinctus iacet in cunis infans miserrimus: cog-
 noscit mortalium neminem, nec ipsos quidem progenitores, im-
 mò nec ipsam quidem Deum immortalem. Quamobrem illi i-
 dololatrarum cæcitas comparatur. *Etenim in erroris via diutius* Sapi. 12. 24.
errauerunt, deos astimantes hæc, qua in animalibus sunt supernacua,
infantium insensatorum more viventes. Agnelli vix nati statim ad
 ubera matris adrepunt: infans nec motu, nec nutu se potest iuva-
 re; neq; verò sermonis usu. Vagitu, ploratu, fletu necesse habet
 omnia vitæ necessaria flagitare. Comesse vult? plorat. bibere?
 plorat. fasciis aliquantum leuari, & arctis illis vinculorù nexi-
 bus dissolui? plorat. Lugere igitur ac flere natura nos primùm
 docet: risus (si Plinio credimus) ante quadragesimum diem, ne-
 mini datur. Quando autem incessus? quando vox articulata,
 quando firmum cibus os? nihil scit sine doctrina, non fari,
 non ingredi, non vesci sine digito matris aut nutricis.

Hæc vitæ humanæ præclara primordia, quibus quemad-
 modum cetera consentiant, audiamus. Cùm enim homo partim
 corpore, partim animo constet, vtraque pars tanta malorum ac
 calamitatum multitudine varietateq; cumulatur, vt quamvis
 hoc vivendi spatium sit angustissimis finibus circumclusum, mul-
 tis tamen nimis longum videatur; quo modo vel hi, qui febribus
 æstuant, alijsq; morborum generibus perpetuò cruciantur, ho-
 ras esses putant integros dies menses, annos. Atq; vt de anime
 priùs dicamus, quæ navis in æquore tot tempestatibus, tot pro-
 cellis ac fluctibus, tot ventorum inter se pugnantium ac depre-
 ciantium flatibus obiecta est, quot moribus, quot perturbatio-
 nibus

IV,

nibus hæc quantumvis caelestis, & ex diuina mente, vt quidam loquuntur, libata ac decerpta particula, nunc huc, nunc illuc miserandum in modum impellitur? Quoties eum formidines terrent? quoties ægritudines exedunt? quoties effrænarum cupiditatum ac libidinum æstus incitant? quoties irarum flammæ incendunt? quoties curarum ac sollicitudinum stimuli pungunt, fodicant, sauciant? Quibus rebus fit, vt numquam ei, vel perrarò illa tranquillitatis felicitas contingat, nihil vt metuat, nihil concupiscat, nihil angatur, nullo alio commotionis genere, velut aura fluctus commouente, turbetur. Numquid ergo hoc, quod v-

S. Augustin.
lib. Medit. c.
21.

humores tumidant, dolores extenuant, & ardores exsiccant, aër morbida, escæ instant, ieiunia macerant, ioci dissolunt, tristitia consumunt, sollicitudo coarctat, securitas hebetat, diuitia instant & iactant, paupertas deiecit, iuuentus extollit, senectus incuruat, infirmitas frangit, moeror deprimat. Et alio loco: Nunc gaudeo, statim tristor: nunc vigeo, iam infirmor: nunc viuo, statim morior: nunc felix appareo, semper miser: nunc rideo, iam fleo. Sicq; omnia mutabilitati subjacent, vt nihil una hora, in vno statu permaneat. Hinc timor, hinc tremor, hinc fames, hinc sitis, hinc calor, hinc frigus, hinc languor, inde dolor exuberat: subsequitur his importuna mors: qua mille modis quotidie miseros homines inopinatè rapit.

Idem in soli-
loq. c. 2.

Idem tom. 9.
lib. 1. de visi-
tat in firmo-
rum.

V.

Atque hæc doloris argumenta, partim è corpore in animam, partim ex anima in corpus redundant. Corpus autem ipsum quantis laboribus, quantis sudoribus alendum est, ac sustentandum? Qua quidem in re non immeritò dubitet quispiam, meliørne parens homini, an iniustior nouerca videatur natura? quam cum cæteris animantibus, neque laborantibus, neque sudantibus magnopere, facilem, & cuique generi congruentem, victus parandi rationem monstrârît, earum principem solùm, ad vitam tolerandam necessaria, tanta corporis & animi contentione sibi conquirere ac comparare voluerit. Miser enim homo, ait Comicus ille, qui, quod edat, quarit, & agrè inuenit; ille miserior, qui & agrè querit, & nihil inuenit; ille miserrimus est, qui cum edere cupit, quod edat, non habet. Quid autem hac miseria communius? quid frequentius? his præsertim temporibus, quibus